

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಯೋಗದಿಂದ ತನಿಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI S. R. BOMMAR.—Sir, we have given a notice requesting for extending the terms of reference of the Commission because it does not cover the investigation and remedial measures to be taken. We have given a notice of it because the Commission itself has expressed its inability to go into all aspects of the problem. We would like to know what happened to our notice. I request that it may be taken up so that all these matters could be covered and then the Commission's work would be fruitful and purposeful. Now the terms are very restricted.

PRIVATE MEMBERS' RESOLUTIONS

MR. SPEAKER.—Hon. member Sri Mallur Ananda Rao is not present. Who will reply? The Minister is also absent. The Chief Whip will have to help me. This House cannot wait for the arrival of the members and Ministers.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರು ಬರಲು ತಡವಾಗಬಹುದು.

MR. SPEAKER.—It is a private members' resolutions. If I do not get support from the Chief Whip it becomes very difficult to conduct the business of the House as per the agenda.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಧಾರವಾಡ).—ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸದನ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ತರಹ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಅಥವಾ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪೋಷಕವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರುವವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವಿರತಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಅನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜರ್ಮನಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮೊದಲನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತಿತರೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅವರ ಪದಾಸ್ಥಾನ ತುಂಬಾ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷೆ, ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗವಿರುವುದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಬಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ನಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲ ಮುಂದೆ

ಬರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಯುಂಗೆ ಯುಂಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ನೇಪಾಳದ ಕಲ್ಪುಂಡುವಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆರ್ಚಕರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಆ ಆರ್ಚಕರು ಗೋಕರ್ಣದಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳು ಗೌರವಿಸುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ಯತೆ ಅಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಹೊರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗೌರವಲೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—MR. Speaker Sir, ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬರುವುದು ತಡವಾಗಬಹುದು, If the House has no objection I am prepared to answer because I was present throughout the discussion.

MR. SPEAKER.—We are supposed to meet at 9 A.M. We are not supposed to come late. When the House meets at 9 A.M. all the members and Ministers whether they have got work or not they must be present here. ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರತಕ್ಕವರು ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದವರು ಬರಬಾರದು ಎಂದೇನು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ೨೪ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಬರಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ಸಲ ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮದೇವರವರು ತಂದಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಾಗ ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಹೊಣೆಗೇಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದನಿವಿಡಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—I can only request the hon. members of this August House, both of treasury benches as well as opposition.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತೀರಿ? ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಗೆ ಒರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಹೋದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಂತಹಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ನಾನು ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಿವಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಗಿರುವುದು, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್ (ವಿದ್ಯಾವಂತ್ರಿಗಳು). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಭಾಷಣ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ನಾನು ಆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿ ನನಗೂ ಸಹ ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮೂಲತಃ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ....

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಪ್ಪೇ ಸಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇವರು ಇಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇವರು ಓದದೆ ಈಗ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಮಗೇನು ಗೊತ್ತು? ತಾವೇನಾದರೂ ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅಂಕೇರಿ. — 'ತಿಪ್ಪೇ ಸಾರಿಸುವುದು' ಎಂಬುದು ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಬರಿ ಪದವೇ?

MR. SPEAKER. — It is not an objectionable term.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಆಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್. — ನಾನು 'ಎ-ಕ್ಲಾಸ್' ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ನಿಮಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಮಂಥನ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್. — ತಾವು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು ಬೇಕಾದರೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಲಿ. ಆದರೆ ಮಂಥನ ಮಂಥನ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಅತಂಕವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಸದಸ್ಯರ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಸದ್ಯು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದ ಜನರು ಸಹ ಇದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯು ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಇದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪ ತಕ್ಕ ಮಾತು ಹಾಗೂ ಇದು ನಿರ್ಮಿತವಾದುದರಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಅಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಚಾತುರ್ಯವೆಂದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಬಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಜನರು ಅಡುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದಂಥ ಪರರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರೂ ಸಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನೂ, ಅದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ದೊಡ್ಡದಾದರೂ ಮೂಲಕ ಈ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದ ಜನರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳು ಈ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿವಸ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ವಾಸ್ತವವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತು, ಈ ಭಾಷಾ ಮಾಧುರ್ಯ, ಈ ಭಾಷಾ ಸದೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಆಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಜನರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲ ಆಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೇಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದೊಂದು ವ್ಯಾಕರಣವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಸ್ತು ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಇಷ್ಟಾದ ಜನರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಾತುರ್ಯವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ನಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಸ್ತು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅಡೆತೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ, ಬಹಳ ಹುರುಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಕೈಬಿಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ನಾವು ಈಗ ಹೊರಟಿಲ್ಲ.

೧೦ ಎ. ಎಂ.

ಈ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಹೇಳಿದ್ದವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ಆಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದವಲ್ಲ. ಇತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ತು, ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಹಾಗೆ ಈ ಹಳಗನ್ನಡ ಅನ್ನುವುದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಸರಳವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಅನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಭಾಷೆ ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರವರಿಗೆ ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹಳೇ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ ಹಳೇಗನ್ನಡವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಳೇಗನ್ನಡದ ಪದ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಆ ಪದ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“ಭುವನದೇ ಭಾರವುಂ. ಪೆಡಿಯೋಟ್ಟಿಹಸಂಗತನ

ಶೇಷರಾಜನ ನಿನ್ನಿವರ ತರಂಗೆ ನೃಪಂಗೆ

ಪ್ರಚಯಂ ಪೊರವಂಗಿ ಇನಿಲ್ಲ ವಿಶ್ರಮಂ” ಎಂದು ಇದೆ.

ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಹಳಗನ್ನಡ. ಅದರೆ ಇದು ಸತ್ಯಭಾಷೆ ಏನು ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದುವುದು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಲಮಾಡಿ ಶಾಸನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪದ್ಯವೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಯ ಎಷ್ಟು ಸೊಗಸಾಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಆ ಪದ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“ಸಾಧುವಿಗೆ ಸಾಧು. ಮಾಧುರ್ಯಂಗೆ ಮಾಧುರ್ಯಂ,

ಬಾಡಿಪ್ಪ ಕಲಗೆ ಕಲಿಯುವ ವಿಪರೀತನ

ಮಾಧವನೀತನ ಪೆರಿನತನಲ್ಲ” ಎಂದು ಇದೆ.

ಇದೂ ಸಹ ಹಳಗನ್ನಡದ ಪದ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸತ್ಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೇ ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಜನರು ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥಾ ಸರಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಹಳಗನ್ನಡ ಏನು ಒಂದು ಪ್ರಚಲಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಬಳಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಅದಾದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನೇಕ ಜನರು ಇದನ್ನು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೊಸಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳಗನ್ನಡ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“ಪೇಳ್ವಡೆ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದೋಳಿ,

ಪೇಳಿ ತಕ್ಕಂದೇ ಬೆರಸರೆ

ತ್ರೈಮಮಮ್, ತ್ರೈಲಹಮಂ” ಎಂದು ಇದೆ.

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—Mr. Speaker Sir, with your permission, in this very interesting debate.....

MR. SPEAKER.—No, No. What did you understand ? Did you understand Sanskrit or Halegannada or Hosagannad ?

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—That is what I am trying to find out. Mr. Speaker Sir, I would very much like to learn Sanskrit, because it is a poetic language. But, it may not be a fit thing,

because who are here, that can understand it. I have been trying to find out as to whether in the entire country is there a single family where a mother talks to her children or a husband talks to his wife in this language.

SRI SHEERNALY M. CHANDRASHEKAR.—About 2,000 families speak in Sanskrit.

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—I have written to some of the heads of departments as to whether they talk in their family in their own language or Sanskrit. When Sri Chandrashekar says that 2,000 families are talking, it is like Muslims reading Arabic language. That is why I want to know whether there is a single family where they talk in Sanskrit.

MR. SPEAKER.—The Hon. Member wants to know whether anyone in this country who knows Sanskrit talks in his family in it, *i.e.*, is there a husband talking in Sanskrit to the wife, or is there a wife talking in Sanskrit to the husband or a mother to the child or the child to the mother. That is what the Hon. Member wants to know. Sri Sheernally Chandrashekar said that 2,000 families in this country speak in Sanskrit.

SRI SHEERNALLY M. CHANDRASHEKAR.—It comes to about 5,000 people.

SRI H. GANGADHARAN.—It is found in 1961 census report

MR. SPEAKER.—Census report says that literates are 30%. For ex : Rangappa, whose reading is zero, but writes as Rangappa, he is also a literate. It is also there in the census report.

SRI H. GANGADHARAN.—Government has collected the figure to show as to how many families have been speaking in Sanskrit.

MR. SPEAKER.—That is, every day, every moment talking in Sanskrit. Am I correct? What is your point? Whether the statistics collected is about people everyday talking in Sanskrit;

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—You have understood it correctly. It should be the language of communication in that family.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—He has to learn so many things.

MR. SPEAKER.—At this point of time, he is only interested in husband and wife.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮೇಶ್ವರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಭಾಷೆಯೋ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಪ್ರೇಮದ ಭಾಷೆ. ಆ ಭಾಷೆ ಅವರವರಿಗೇ ಗೊತ್ತೇ. ವಿನಾಶಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮದುವೆ ಆದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—In this country, how many people know Sanskrit? How many people are talking in Sanskrit particularly wife and husband, mother and Children, that is a different matter. Now, I would like to know as to how many people speak Arabic in our State in Bazar and in schools?

MR. SPEAKER.—Let us confine to Sanskrit.

SRI NAZIR AHMED SIDDIQUI.—I am not opposing Sanskrit. Please do not try to side-track the issue. I say that a head of the department of Sanskrit in Tiruchanapalli will speak in his family only in Tamil, when he is in Banaras he will talk in Hindi. I said it is not a language of communication.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I am advancing the argument a little further.....

MR. SPEAKER.—I have not permitted you. You are diverting the issue.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈಗತಾನೇ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಪ್ರೇಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಜಗಳವಾಡುವುದು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೇಮದ ಜೊತೆಗೆ ಜಗಳ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಜೀವನ ಸೌಹಾರ್ದಯುತವಾದ ಜೀವನ. ಆ ಭಾಷೆ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇದೆ. ಅಂತಹ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ವಿರಸ ಬಂದಾಗ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರರಾವರವರು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು, ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯರ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಹಾರ್ದ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮಧುರ ಜೀವನ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಅನುಭವವಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಜಗಳ ಆಡುತ್ತೇವೆ. ಅನಂತರ ಒಂದಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಅದು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಧುರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು, ಅವರಿಗೇ ಅದು ಗೊತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಹಳ ಪ್ರಭುತ್ವವಾದ ಭಾಷೆ. ನಾನು ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪದ್ವರಿತವಾದ ಭಾಷೆ, ಬೆಳೆದಂಥ ಭಾಷೆ. ಆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದೆಲ್ಲ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅದರ ಭಾಷಾ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು, ಅದರ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳು ಎರವಲು ಪಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಳಗನ್ನಡದ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ೨-೩ ಹಂತ

ಗಳನ್ನು ದಾಟಿದೆ. ಒಂದು ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯ ಹಳಗನ್ನಡ, ಇದು ೧೭ನೇ ಶತಮಾನದ ಶೈಲಿ, ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ವಚನಕಾರರು ಮತ್ತು ಹರಿದಾಸರು ಹೇಳಿದಂಥ ಶೈಲಿ. ಹೀಗೆ ಅದು ಈ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾದ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷ್ಣುನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ತತ್ವಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾಷೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕವಂಶಾದೇವಿಯ ಪಚನಗಳು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಹಿಂದಿರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಚನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವನ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೇವರನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಹೇ, ವೃಕ್ಷ ಸಂಕುಲವೇ, ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುವ ಗಿಣಿಗಳೇ ನೀವು ಆ ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರಾ, ನೀವು ಕಂಡಿರಾ' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾದಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗಡ ಮರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತಿನ ಪುಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದು ಬಹಳ ಮಧುರವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ. ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇಲ್ಲಿ ತರುಣರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಂತಃಕಷ ವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಿಯಕರ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಶ್ಲೋಕ ಹೀಗಿ-
ಇದೆ.

ಮಧುಕರಾ ಮಧುರಾಕ್ಷ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿನಿ ಪರತನು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೋ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸಿರಿಗೆರೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದರ ಅರ್ಥ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅದನ್ನು ನಾನು ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಂಠ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಕಂಠ ಸರಿಯಾಗದು ವೇಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಇಂಪ್ರೊಸಿವ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಬೇಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಅರ್ಥ ಹೇಳಿ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ನೀವು ಪ್ರಿಯಕರನೂ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಪ್ರಿಯಕರ-ಪ್ರೇಯಸಿ-ಈ ಇಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಪ್ರೇತ ಅಷ್ಟೇ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರೇಯಸಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನೀವು. ನೋಡಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ನೀವು ಪ್ರಿಯಕರನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನೇ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ರಸಿಕರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರು ಪ್ರೇತ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರೇತ? ಹೆಂಗಸಿನದೋ ಅಥವಾ ಗಂಡಸಿನದೋ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇತ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಇರ ಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇಯಸಿ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು? ಪ್ರೇಯಸಿಯ ಸಂದರ್ಶನ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಆಗಲಿ. ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒದಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧುಕರ ಅಂದರೆ ಮಧುರವಾದ ಕರಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆಶಿಸುವವಳು, ಮಧುರಾಕ್ಷಿ ಎಂದರೆ ಮಧುರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವಳು, ವರತನು ಎಂದರೆ ಸುಂದರ ವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವಳು. ಅವಳು ಎಲ್ಲಿರಬಹುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರವರಿಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ, ಅದು ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕೊನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಸಾಂಧರ್ಭವಿದೆ. ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವಳನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಳಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಂದಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವಳ ಉಚ್ಚಾಸದಿಂದ ಹೊರಹೊರಡತಕ್ಕಂಥ ಸುಗಂಧವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸಿದ್ದಾದರೆ ರತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತನಾದಷ್ಟೇ ಆನಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಾತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದ ಮೇರೆ. ವಚನ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ವಿಚಾರಧಾರೆಯಲ್ಲಿ, ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಮನಮೋಹಕ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತ ಋಣವನ್ನು ನೆನೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ಗಂಗಾಧರನರವರು ಇದ್ದಾರೆ. 'ಮಾಲತಿ ಮಾಧವ' ಎನ್ನುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಬರುತ್ತೆ.

ವೃತ್ತಿಪಜತಿ ಪದಾರ್ಥಾ ನಂತರಃ ಕೋಪಿ ಹೇತುಃ |

ನಕಲು ಬಹಿರುಪಾಧೀನಂ ಪ್ರೀತಯಃ ಸಂಶ್ರಯಂತೆ ||

ವಿಕಸತಿ ಹಿ ಪತಂಗಸ್ಯೋದಯೇ ಪುಂಡರೀಕಮ್ |

ದ್ರವತಿ ಚ ಹಿಮರಶ್ಮಾವುದ್ರತೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಃ ||

(ಉಪಾಧ್ಯಾಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಜೀವನ ಪಾವನವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ತಮ್ಮ ವಿವಾಹಾಭ್ಯಾಸದ ಆಳವನ್ನು ಹಾಗೂ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ, ತಮಗೆ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗು ತ್ತಿನೆಯೇ?

ಉಪಾಧ್ಯಾಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

SRI NASIR AHMED SINDIQUIR.—Mr. Speaker, Sir the hon. members wanted to know in what language the speech of the Hon'ble Education Minister is recorded. Is there any arrangement to record the proceedings in Sanskrit.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon'ble Members are able to understand what the Hon'ble Minister is saying now.

ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಶಂಕರರಾಯರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೊಂದು ಪದ ಜ್ಞಾಪನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೆ.

ಸಂಘದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ

ಕಳೆದ ಸಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬಿನಂದದಿ

ಅಳಿದ ಉಷ್ಟದ ಹಾಲಿನಂದದಿ

ಸುಲಭವಾಗಿರುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹುಚ್ಚೇಕೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅವರು ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದ ಮಹಾಲಿಂಗ ಕವಿಯ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಸಂಘದ ಬಾಳೆಯ ಹಣ್ಣಿನಂದದಿ

ಕಳೆದ ಸಿಗುರಿನ ಕಬ್ಬಿನಂದದಿ

ಅಳಿದ ಉಷ್ಟದ ಹಾಲಿನಂದದಿ

ಸುಲಭವಹ ಕನ್ನಡದ ನಡಿಯೋಳ್

ತಿಳಿದು ತನ್ನಯ ತನ್ನ ಮೋಕ್ಷವ

ಗಳಿಸಿಕೊಂಡದೆ ಸಾಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ

ದೊಳಿನ್ನೇನು.

ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಾನು ಕೂಡ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅಂದಯ್ಯ ಕವಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹೇಳಿದರೆ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವರು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನನಗೊಂದು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುದ್ದಣ ಮತ್ತು ಮನೋರಮೆಯ ಸಲ್ಲಾಹದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪದ್ಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಾದ ಇವತ್ತು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಕಠಿಣವಾದ ಭಾಷೆ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯದವರು ಕಲಿಯಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಅದಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸಾರ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಸಾರ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸಾರ, ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಸಾರ ಅಲ್ಲಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸಾರ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಅನುಭವ ನಿಮಗೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಯೌವನದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರರಾಯರಿಗೆ ಯೌವನ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ತಾರುಣ್ಯದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್.—ತಮ್ಮ ರಸಿಕತೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಾರ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪದಾಲಿತ್ಯ ಒದಬೇಕು.

ಜೊಡಾಪೀಡ ಕಪಾಲ ಸಂಕುಲಗಲನ್ ಮಂದಾಕಿನೀ ವಾರಯೋ |

ವಿದ್ಯಾ ತ್ರಾಯಲಲಾಟಿ ಲೋಚನ ಶಿಖಿಜ್ವಾಲಾ ವಿಮಿಶ್ರತ್ವಿಕ್ಷಃ ||

ಪಾಂತು ತ್ವಾಮ ಕಠೋರ ಕೇತಕ ಶಿಖಾ ಸಂದಿಗ್ಧ ಮುಗ್ಧದೇವೋ |

ಭೂತೇಶಸ್ಯ ಭುಜಂಗವಲ್ಲಿ ವಲಯಸೃಜ್ಞಾನದ್ವ ಜೂಟಾಜಟಾಃ ||

ಅಂತ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಬೇರೆ, ಸಾರವೇ ಬೇರೆ. ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಂತೆ, ಮಧುರವಾದಂಥ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮದುವೆಯಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅದಕ್ಕೊಂದು ಕಾರಣ ಇರಬೇಕಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾವನೆ ಬರಬಹುದು.

ಮಧುಕರ ಮಧಿರಾಕ್ಷಾಶಂಶ ತಶ್ಯಾಪ್ರವೃತ್ತಂ |

ವರತನುರಥ ವಾಸಾ ನೈವದೃಷ್ಟಾತ್ಯಯಾಮಂ ||

ಯದಿಸುರಭಿಮಪಾಪ್ಸ್ಯನೋ ತನುಖೋಭಾಸ ಗಂಧಂ |

ತವರತರಭಿವಿಷ್ಣುತ್ ಪುಂಡರೀಕ ತಿಮಸ್ವನ್ ||

ಪ್ರಿಯಕರ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯಸಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಸಮಾಂಭ ಯಾವುದು? ಗುಣ ಯಾವುದು? ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿಲ್ಲವೇನೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೋ? ಅಥವಾ ಕಾಮ ಸೂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಬೋಧನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಕೂಡ, ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೇಮ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದೆ.

೧೦-ಸಿರಿ ಎ.ಎಂ.

ಆ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಕೂಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ.

“ನಕಲ್ಲ ಹಿರುಪಾಧೀನ್ ಪ್ರೀತಯಃ ಸಂಶಯಂತೇ”

ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. “ವಿಕಸತಿ ಪತಂಗಸೋದೆಮೇ ಪುಂಡರೀಕಂ” ಅಂದರೆ ಪುಂಡರೀಕ ಎಂಬ ಹೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೂವಿಗೆ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಹೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೂ ಸೂರ್ಯ ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮುಂಜಾನೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೆಟ್ಟಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಸಂಜೆ ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಈ ಹೂ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ, ಸೂರ್ಯ ಸಾವಿರಾರು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೈಲಿ ದೂರ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರೇಮ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಂತರಿಕ ಕಾರಣ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು

ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ 'ಬ್ರಹ್ಮಚರಿತ' ಒಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೆ' ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥ ಬಿಸಿಯಿಂದ ಕರಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ತಂಪಿನಿಂದ ಕರಗುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಚಂದ್ರನ ಉದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಧುರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತವಾದಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತಂದೆಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಜರ್ಮನ್ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕವನ್ನು ಓದಿದಮೇಲೆ ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ತಲೆಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತನಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಯಾರೂ ಅಗೌರವವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಾನ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಾನು ತಲೆಬಾಗಿತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾವು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆಪರಿಗೆ ಆತಂಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅರ್ಧ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ೯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ, ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಗಳಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಇದೆ, ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒರಿಯೆಂಟಲ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೫ ಸಾವಿರ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೫೦-೧೫೦ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ ಸಮೃದ್ಧವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ೨೦೦-೨೫೦ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ, ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಾರು ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಬಹುಶಃ ಸಮತಾವಾದಿಗಳು ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ತರಂಗರನ್ನು, ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಒಂದೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏಕೋ ಅಜ್ಜಿಯ ನೆನಪಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಅಜ್ಜಿಯ ನೆನಪಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಅಜ್ಜಿಯ ನೆನಪು ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅಜ್ಜಿ ನೆನಪಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನಿಗೆ, ನನಗೆ ನೆನಪಾಗಿದ್ದು ಏಕೆಂದರೆ, ಅವಳು ಸತ್ತುಹೋದಳಲ್ಲ ಎಂದು ನೆನಪಿರಬಹುದು ನನ್ನ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೆನಪಿರಿಸುವುದು, ಅವೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ...

ಶ್ರೀ ಮೇಲ್ಮೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್‌ಕ್ಯೂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಡನೆ ಬೇಕು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಾವುಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದಂಥ ಪ್ರಚಾರ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಭಾವವೇ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಚಾರವಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಂದು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೋಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶತ್ರು

ಗಳಾಗಿ ನಿಂತ ಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಡನೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರಾ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಂದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಗೋಕಾಕ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅಜ್ಜಿಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹೇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೮೦೦ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಪೈಕಿ ೨೦೦ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಯಾರು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡೆದರೋ ಅವರು ಋತ್ಯು ಓದಬಹುದು, ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗೇ ಇದೆ. ಯಾರೋ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಡನೆ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆಯಾಗದೆ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಸ್ತು ನಿಷ್ಪವಾದಂಥ ಸತ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಜೀವಂತ ಶಿಷ್ಯ ಯಾವತ್ತೂ ಸಂಸ್ಕೃತವಲ್ಲ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತೃವಾಗಿ ನಿಂತು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೩೦-೪೦ ರಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಇತ್ತು. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ವಿಧಾನಸಭೆ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ವಿಧಾನಮಂಡಿ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಭಾಂಗಣ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರೇ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಟೇಲರೇ ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಿಟ್ಟು ತಾವೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಾಗಿ ಅದೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲ್ಲದೆ ತಾವೇನಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಡದು ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಎಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ತಾವು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬೆಳೆಯಲಿ, ಬೆಳೆದಷ್ಟೂ ಯಾವ ಭಾಷೆಗೂ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅದು ಪುರಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದ ಇಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಾ ಅದು ದೋಷಪೂರಿತವಾದುದು. ಮತ್ತೂ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಡನೆ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಓರಿದಿನಾಲಿಟೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತೃ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸದನದ ಮಾಹಿತಿ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಯಾವ ಓನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿ, ಪ್ರೈವೇರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂಬುದಿವಾದಗಳೇ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಸಚಿವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿಧ್ಯಾಪಂತ್ರಿಗಳವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಭಾಷೆ, ತಿರುಳ್ಳುದ ಭಾಷೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗೂ ಮಾತೃ ಸಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ್ನು ಒದತಕ್ಕಂಥವರು ಅದರ ಮೂಲವಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಗಳೇನಿವೆ ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಗೌರವದಿಂದ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಓದಿಸಿ ಪಂಡಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದೆ. ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ತೆರೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇವೆ, ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಗುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಖಿನ್ನಿಖಿನ್ನ ಇದ್ದವು ಇವತ್ತು ೧೨೫,೧೩೦ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ೧೫೦,೨೦೦ ಆಗಬಹುದು ಅದರ ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯುತ್ತಿದೆ? ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೭೫ ಭಾಗ ನಿರಕ್ಷರರಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಈ ಆರೈದಿಟ್ಟು, ಭುಸ್ಕರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಬಂತು? ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಳಿದಾಸನ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ವಿವರ್ಶ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವೇದ, ಆಗಮಗಳು ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವ ಪಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆನಂದರಾವ್‌ರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರಿಗೆ ಇರಲಿ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಕೃತ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳೇ ಸಾಕು, ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಗ್ಗುರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗುರುವೇ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್.—ಪಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಒಂದೇ ಇರಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದೇ ಗುರು ಇರಬೇಕು, ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬರೇ ಗುರುಗಳು ಇರಬೇಕು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಊರಿಗೆ, ಒಂದು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಏಷ್ಟು ಜಗತ್ತು ಇರಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ? ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಇರಬೇಕು ಚಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಚಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಮ್ಮಂಥವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ, ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದರ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವನೇ ಜಾಣ, ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್.—ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಅದರ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂಥವರು ನೀವು, ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರ ಭಾಷಣ ನಿರ್ಣಯ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರವೇ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಸಹಾಯವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ

ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರೇ ಇರುವಾಗ, ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ, ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ವೇದಗಳು ಅಥವಾ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ದೇವರಾ ಧರ್ಮ ಆಗಮಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಅಲೌಕಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿ, ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗಳವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಾ.ವಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪಾದ ವಿಪಾದ ನಾನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಹಾ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೆಲವೇ ಪಂಡಿತರ ಸ್ವತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿ ದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದುವುದೇ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಪರಾಧವಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೇ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶೋಧಕನನ್ನು ಹೇಳಲೇ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ.ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ, ಅದರ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಜರ್ಮನಿಯವರಿಗೇನು ಹುಚ್ಚಿ? ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಾರತೀಯರು ವೇದದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ವಿಡ್ಜರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ವೇದಿಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧರ್ಮ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಲೌಕಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 20 ಪ್ರೆಂಟ್ ಜನಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಒಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ರಿಸರ್ಚ್ ಮಾಡಬಹುದು ಅಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯನ್ನು, ರಾಜನೀತಿಯನ್ನು ಓದಿ ಅದರಿಂದ ಅಭಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ದಾದರೆ, ಕೌಟಿಲ್ಯ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಟೆನಾಂಟ್ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರ್ಣನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದುವುದು ಇರಲಿವೆಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಅದರ ಇವತ್ತು ಅದು ರೆಲೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರತೆಗೆದು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಏನು? ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಾರೆ? ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರ ಭಾಷಾವನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಡ. ಭಾರತದ ಜನರ ರಕ್ತದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಇದೆ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್‌ರ ರಕ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಬಡವರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಚಂದ್ರ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸ್ಪುಟ್ನಿಕ್ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದೇನು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಮೆರಿಕನರು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಪರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಾನವನನ್ನು ದೇವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಿಕ, ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಹೋಗುವ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಗತೆಗೆದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಲದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ವಿಷಯ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಅರ್ಥವಣಿ ವೇದ, ಸ್ವಾಟ್ವಿಕ್, ಆಮೆರಿಕನ್ನರು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಈಗ ೨ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಟ್ವಿಕ್ ಹಾರಿಸಿದವರು ರಷ್ಯನ್ನರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅವರು ಹಾರಿಸಿರಬಹುದು; ಈಗ ನೀವು ಪಟಾಕಿ ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಿದವರು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ರಕ್ತದ ಕಣದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿದೆ ಎಂದರು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೋಧರ್ಮಿಗಳು ಏನಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮಂಥವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು (ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬೇರೆ ವಿಷಯ) ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು, ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರ ಅನಂದರಾವ್.—ಅವರು ಓದಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಹಾ ಪದವೀಧರರನ್ನು, ಪಂಡಿತರನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಭಟ್ಟರು, ಆರಾಧ್ಯರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಎಂದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ನಾನು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯು ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಇಷ್ಟು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಇರುವುದೇ ಅದರಲ್ಲಿ. ಇಂಥವರ ಕೈಗೇ ಅಲ್ಲವೇ ದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು?

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಶಂಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟವರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಭ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಕ್ಷಿಂತ ಇರುವುದನ್ನೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವಿಕೆ ಎಂಬುದು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ನಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸೊರಗಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಏನಿದ್ದರೂ ಆ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರ ಅನಂದರಾಯರು, ಸ್ವಾಮೀ.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is enough. When the Minister has started giving reply you have started a debate.

SRI MALLUR ANAND RAO.—This is a private Member's resolution. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ೨ ವರ್ಷ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Only clarifications can be allowed. We cannot allow fresh debates. Such arguments and counter arguments cannot be allowed.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಆತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please tell me under what rule I can allow the debate. You are one of the senior Members of this House. You lost your chance since you did not come in time. In order to make it lively I allowed you. You will have other opportunities to speak.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಲ್ಲ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—These arguments and counter arguments, debates and counter debates are not put on the agenda. Please resume your seat.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ಬಂದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—This is not fair. After the Minister has given his reply, no debate can be allowed.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ಈಗ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಇದು ಡಿಬೇಟ್ ಡಿಸ್ ಕವನ್ ಆಲ್ಲ. I am telling you again that rules do not permit such discussion.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇದು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please resume your seat.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಸತಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please ask clarification.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಈ ನಿರ್ಣಯವೇನು ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನೇನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅವರು ಗೋಕಾಕ್ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸತಕ್ಕ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಇರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು. ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಇದೆಯೇ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಭಾಷೆಗೂ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಗಂಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಭಾಷೆ ಧರ್ಮದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ.

೧೧-೦೦ ಎ. ಎಂ.

ಒಂದು ಧರ್ಮಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಪರಿಪುಷ್ಠವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಭಾಷೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪೂರ್ವಜರು ಈಗಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಭಾಷೆಗೂ ನೆಂಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವೇ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದು, ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಭಾಷೆ, ಮತ್ತು ಜನರು ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಹನವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಅದನ್ನು ಬಸವೇಶ್ವರರು ಜನರು ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪ್ರಪುಲಿತವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯಿತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ವೀರಶೈವ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದೂ ತಪ್ಪು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ತಾವು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಾಷೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ವೀರಶೈವರ ಭಾಷೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಬೇಕು, ಖುಣಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಜನರು ಎಂದೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಪರಿದಾಸರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅವರೇ ಕಾರಣರು. ಅವರು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕನ್ನಡ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ? ಏತಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ? ಅದೇ ರೀತಿ ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯಿತು ಎಂದು ತಾವೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಬೆಳೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಭಾಷೆಗೂ ನೆಂಟಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಒಂದಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ, ನಂಜರ ಜೈನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹುಡುಕತಕ್ಕವರು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜೈನರ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಲತಃ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಆದರೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಬುದ್ಧ ಪಾಳಿ ಮತ್ತು ಪಾಳಿ ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು

ಅಶ್ವಯುಜಿವ. ವೀರಶೈವ ತತ್ವ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ದಮ್ಮೆಪಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ವೀರಶೈವರ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮದವರಾಗಲೀ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ, ಬಳಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ಅಳಿಯತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಳು ಮಾತನಾಡುವವರು, ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು, ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಅಶ್ವಯುಜಿವ ಜನರೆಂದರೆ ಲಿಂಗಾಯತರು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಲಿಂಗಾಯತರು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಡಾ. ಭೀಮಪ್ಪ ಎಂಬವರು ಒಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಇರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಇರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ, ತೆಲುಗು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್‌ನಲ್ಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಲಿಂಗಾಯತರ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಏನು ಬಂದಿತ್ತು ಆಗ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಲಿಂಗಾಯತರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇದೊಂದು ಜಾತಿಯ ಜನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಪಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಭಾಷೆ, ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಒಂದು ಧರ್ಮ ಒಂದು ಜಾತಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ, ನಾನು ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ಮೋಸೆಸ್ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿನಗಲಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೆವು. ಅವನು ಕ್ರಿಸ್ತನಿಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ. ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆತ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದ. ಆತ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಕ್ರಿಸ್ತ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಲ್ಲ. ಅರಿಮೇನಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ಮಾತನಾಡಿದ. ಬರಬರುತ್ತಾ ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ತರಹದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ ನೀವು ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಲಿಂಗಾಯತರ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಲಿಂಗಾಯತರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ “ರಾವ್” ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. “ರಾವ್” ಎಂದರೆನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಶ್ಯಾನುಬೋಗರನ್ನು ರಾವ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕರ್ನಾಟಕ ಆದಮೇಲೂ ಕೂಡಾ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಶಾಲ ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವಿನ್ನೂ ಕೂಪಮಂಡೂಕದಲ್ಲಿರೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಪ್ಪೆಯಂತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅನು ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ. ತಾವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ವಿಶ್ವದಲ್ಲರಕ್ಕೂ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ತಾವು ನೋಡಿದರಕ್ಕೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೂತು ಮಾತನಾಡೋಣ. ಆಗ ಕೂಪಮಂಡೂಕ ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಭಾಷೆಯೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ವಿಧ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಬಿಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ...

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ—ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಬಿಡುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಲೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಅದು ಕಡುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ತಲೆ?
(ನಗು)

MR. SPEAKER—It is good, he has been able to convert you.
(the Hon. Minister).

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಮ್ಮ ವಾದಸರಣಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ತಲೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಅದು ಏನೇ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅವು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ವರದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕನ್ನಡವನ್ನು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸತಕ್ಕ ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಆಳಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಜನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಜನರು ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾದರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೂಡಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಸಾವಿರ ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

MR. SPEAKER—It is not like that. I have not allowed you. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಳಂದದ ಜನ, ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಹರಕುಮುರುಕು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ವಿವರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆಯೂ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಅಯ್ಯಾ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾತೃಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ವೀರಶೈವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

MR. SPEAKER.—You are impatient. You do not want to hear what I want to tell. Have you gone to A land or some other Taluks?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಹು ಜನ ಲಿಂಗಾಯಿತರೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಚ್ಚು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಲುಗು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಲಿಂಗಾಯಿತರೂ ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ಒಂದು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಂಸಂಸ್ಕೃತ ಮನುಷ್ಯ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದುದು ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ. ಅನಂತರ ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅದೀನವಾದ ಅಂಗ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಹರಿದಾಸರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಗತವಾಗಿದೆ. ಸಂಸಂಸ್ಕೃತರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ, ಶಿಲ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖಗಳು ಉಂಟು. ಹೀಗೆಯೇ ಅಲಂಕಾರ, ಅಲಂಕಾರ ಕಾವ್ಯ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು —ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಅಲಂಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ಅಲಂಕಾರ ಅವರು ಓದಿದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಅಲಂಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅಲಂಕಾರಗಳು ಎರಡು ಇರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಬಾಹ್ಯ ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಆಂತರಿಕ ಅಲಂಕಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಗವರ್ಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರು ಬಂದರೆ ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೌಂದರ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ವಿರೋಧಿ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಅವರಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಜ್ಞಾನಬಂಡಾರ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ದುರ್ದೈವಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಡುಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಓದಿದ ಪಂಡಿತರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕೋಟೀನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಇದು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಡುಭಾಷೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಗೆ ವ್ಯಾಕರಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಸರಳ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೧೩ನೆ ತಾರೀಖು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು

ಉದಾಹರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. “ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆನ್ ಸೌತ್ ಈಸ್ಟ್ ಏಷಿಯನ್ಸ್ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್” ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್. ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ಮತ್ತು ಕೆನಡಾದಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸರಳವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಇಂಥ ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಮ್ಮಟನ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿದರೆ ನೀರು ಕಂಡಿಯೆಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೌಂದರ್ಯ, ಅಲಂಕಾರ ಅಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜ್ಞಾನಬಂಡಾರ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಂಪತ್ತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಟೈಂ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಇನ್ನೊಂದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆಯವರು ಕೂಡ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರವರೂ ಕೂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಕೊಡೋದು ಬಿಡೋದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಮಾಡುವಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೀಗಿರುವಂತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—ಗುಲಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಡ್ಡಿಯುನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಬಂಡಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠಗಳು ಇವೆ. ವಿಭಾಗಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು. ಪದವಿಗಳು ಬೇಕು. ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳು ಬೇಕು ಅನಂತರ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಬೇಕೆಂದು ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಅದರ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು, ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಪದವಿ ಪಡೆದು, ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದು, ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದು ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡುವಂತ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ೯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ೨೦೦ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, ೩-೪ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶ ಏನಾಗಿದೆ? ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಇವತ್ತು ಪದವೀಧರರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವೀಧರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದು? ನಾವು ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ನಿರಾಶಯೋಗವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಧನ ಸಹಾಯ ಆರೋಗದವರನ್ನು

ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ೧೯೬೪-೬೬ ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ, ಆ ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

We cannot also support the idea of Sanskrit Universities. Instead, to command and exercise on the study of Sanskrit and other classical languages in all Universities and establishment of an advanced centre of study in these languages in some of our importance universities also we suggest that no new Sanskrit Universities should be established'.

ಅವರು ಬೆನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ, ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧೧-೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಓರಿಯಂಟಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಬಹಳ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋದಂಥ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರ ೬೫ ಸಾವಿರ ತಾಳೆ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೌಟಿಲ್ಯ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ. ವೈಯ್ಯಾಕರಣ ಕರ್ನಾಟಕದವನು. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಓರಿಯಂಟಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅವರು ಇದರ ಪುನರೇರಚನೆಗೆ, ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೫೦ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ತತ್ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ೫ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನರೇರಚಿಸಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಳೆ ಒಲೆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಇಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಬೇಕು. ಇದು ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಅಡುವಂಥ ಭಾಷೆ. ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ. ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾಷೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನ್ನಣೆ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕನ್ನಡದ ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಭಾರತದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಿಖರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೆರಸದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯ್ಯನೇ ಸಮರ್ಥ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿಪ್ರಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬಹುಪಾಲು ಜನರ ಅಧಿಪ್ರಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಇನ್ನು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಈಗ ತಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷೆಯ ಪುನರುತ್ಥವನ್ನು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಾನು ತಂದಂಥ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ದೂರ ಹೋಗಿವೆ. ಇಬ್ಬರು ಮಿತ್ರರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಂಥ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವಂಥ ಸರ್ವ ವಿಷಯವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬೋಧನೆ ಆಗಬೇಕು ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ, ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿತ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲಿಗ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಪಹಾತವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಉಚ್ಚರಿಸಲಾರರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಅರಕೇರಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಅರಕೇರಿ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಮನು ಹೀಗಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮನು ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಬೇಡ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಯಾರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ನಮಗಿಂತಲೂ ಅಧ್ವೀತಿಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮ್ಯಾಕ್‌ಮಿಲ್ಲರ್ಸ್, ವಿಂಟರ್‌ಮಿಡ್ಸ್, ಕೀತ್, ಇವರು ಯಾವುದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರು. ಈಗಲ್ಲ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ೧೪ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಮುನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಂಥ ಶ್ರೀಪತಿ ಪಂಡಿತಾರಾಧ್ಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲ. ಅವರು ವೀರಶೈವರು. ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ವೀತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಂಥವರು ಯಾರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಅವರಲ್ಲರೂ ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಉಪನಿಷತ್‌ಕಾರನಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಾಬಾಲಿ ಋಷಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಅಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,—ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಂಥ ಆದಿ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ವಸ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಜಾತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೋಷ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತಪ್ಪು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ದೋಷ ಹೊರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ. ಲಾ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅವರು, ಹಿಂದೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಂಥವರು ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಮೈನ್, ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೋಷ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಬುದ್ಧ ಭಗವಾನ್ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಜ್ಞಾನೋದಯ ವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಿರತರಾದಂಥ ೫ ಜನ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ದೊರೆತವರು ಸಾರಾನಾಥ ದಲ್ಲಿ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಶಿಷ್ಯ ಆನಂದ್. ಬುದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೆಳೆದದ್ದು ಅವರಿಂದಲೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದುದು. ಆನಂದ್ ಸ್ವತಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅವನು ಕ್ಷತ್ರಿಯನಲ್ಲ, ನಾನು ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ನಾನೂ ಛಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಕಾಕ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಕ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತೇ? ಕನ್ನಡವೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಕಾಕ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗ ಅಂತ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಾನು ಬುದ್ಧಿಸಂ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಿದ್ವಾಂಹ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ೫ ಜನ ಶಿಷ್ಯರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಾರನಾಥದಲ್ಲಿ ಬರೆತಕ್ಕವರು,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಬಹಳ ವಾದಗ್ರಸ್ತವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಆ ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಈ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಜನಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತು ಇದು “ಮೃತ ಭಾಷೆ” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹು ವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೃತ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಅಭಿಮತದ ಮೇರೆಗೆ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವವರೆಗೆ; ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತನ ಜೀವಂತ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಂದು ಮೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನೇ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ.....

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಕಾನ್ಸರ್‌ಗೆ “ಮಾಂಸ ಅರ್ಬು” ರೋಗವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರು ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಸಹಯುಕ್ತಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೊರೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಸದೌತಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಅದಲ್ಲಾ ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಈಗ ಅಭಿಯಂತರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಭಿಯಂತರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಶ್ಯಯಂತ್ರದತ್ತ ತಿಮ್ಮಿಪ್ಪನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಅಥವಾ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಫೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ಪದ ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ಬರುತ್ತವೆಂದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ತೊಡಕು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟಿದಿದ್ದರೆ, ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರಕ್ಷಕ ತಾಣೆ, ಅಭಿಯಂತರರು, ನಿಯಂತ್ರಕರು, ಎನ್ನುವ ಇಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿದೆ. ನಾವು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಧುರ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೬೫ ಸಾವಿರ ಓಲೆಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ

ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ೧೩೦ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಾಥ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾವು ಈಗ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಜನರು ಕೂತರೆ ಏಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎದ್ದರೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತೇ ಕಂಡರಿಯದಂಥ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಲ್ಲಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲ.....

ಬೃಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಯಾರೂ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬರಬಾರದ ರೋಗಗಳು ಬಂದು ನಮಗೆ ಬಡತನ ಬಂತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕವರು, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನುಬಂದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮತ್ತು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಈ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಫಲರಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೇ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮೊಲೈ ಹಣವು ಎನ್ನತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಯಾರೂ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೦ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಬೊಟ್ಟುಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏನು ತೋರಿಸಿದರೂ ಅದು ಅವರ ತಲೆಗೆ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತಿದೆ. ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ದೇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೆ ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ಎದೆ ಕಿರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಹಿನ್ನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಆವೇಶ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹಿಡಿಸಿದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಅದೇ ನನಗೆ ದುಃಖ. ರೋಗದಿಂದ ನರಳತಕ್ಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ರಕ್ತ ಹೀರಿ ೮೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಏನು ಔಷಧಿ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಬಡ ಜನತೆಯದಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಿ ಹಿಡಿತರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಕ್ಕಡಿ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದ್ದರೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವೆಲ್ಲಾ 'ರೇ' ಗಳು, ಅವು ಆಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಈಗ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ತನ್ನಿ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಇದರ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವ

ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಒಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದಿರಿ ? ಅದನ್ನು ಓದಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದರು. ಯಾವ ಶತಮಾನದಲ್ಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ತಡೆದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರೂಪಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ ಅವರು ಇದನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಷ್ಟು ನಿಜವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲ, ಅದು ಬಹಳ ವಾದಗ್ರಸ್ಥವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇತಿಹಾಸ ಇದೆ. ನಿಜವಾದ ಮಾತಲ್ಲವೆಂದರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಅಷ್ಟು ನಿಜವಾದ ಮಾತಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಏತಕ್ಕಾಗಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆದರು, ಬೇರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕೈಗೆ ಅದು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆದರು. ಈಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ನಾವು ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಈಗ ಅದನ್ನು ಬರೆದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಿದರೆ ನಾಲಿಗೆ ಕಟಾ ಆಗುತ್ತದೆ, ಕಿವಿ ಪೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ಓದಿದ್ದೀರಾ ? ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಟಾಂಗ ಕುದುರೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿದಹಾಗೆ, ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಮಾತಲ್ಲ, ಸ್ವಲ್ಪ ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆಂದರೇ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದೆ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವಿಷಯ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುಬಾರದು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಈವಾಗ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿರುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ವಾದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಹೇಳುವ ವಾದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಜನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅದು ಅವರ ಕೈಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು. ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಈಗ ಅವರನ್ನು ದ್ವೇಷ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿಕಸಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡ ಮನವಿ ಬರೆದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಧನಸಮಾಯ ಆಯೋಗದವರು ಸಹ ಇಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು

ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸಹಾಯದ ಆಯೋಗದವರು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಒಂದು ಕಾಲದ ಜನರ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದು. ಜನರ ದ್ವೇಷ ಈಗ ಬೇಡ. ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಈಗ ಪಟೇಲರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಈಗ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗಾ ಮೂಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಅದರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ ಶೋಧನೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೊರತರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಏನು ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿದರೆ ತಪ್ಪಾದೀತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಇದಿಯೋ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವಿದೆ. ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಾವು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಓರಿಯಂಟಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪುನಃ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಹೊರತರಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಆತಂಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಒಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ. ವಿವಾದ ಬೇಡವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ತಮಗೆ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವೈದ್ಯಕರು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಬಂದು ದೇಶ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು, ಅವರ ತಪ್ಪಿನ ಫಲದಿಂದ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಕದಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಹಾವಿಯಾಗಿ, ನೀರು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಮೋಡಕಟ್ಟಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ? ಸಮುದ್ರ ಸೂರ್ಯನ ಶಾಕದಿಂದ ಮೋಡಕಟ್ಟಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಆಗಲೂ ಸಾಧ್ಯ, ಈಗಲೂ ಸಾಧ್ಯ. ಮುಂದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯ. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಳೆಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಬೇಡ. ಹೊಸ ವಿಧಾನವನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲ? ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ, ಯಾರೋ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಯಾರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪ್ರಾಜ್ಞಾನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಿಮಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅವರು ಓದುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಆತಂಕ ವಿಲ್ಲನೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಜ್ಞಾನವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನೀವು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ತಾವು ಓದಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಅವರು ನನ್ನ ವಿದಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪಾಪ...

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಿಜಕ್ಕೂ ದುರದೈವ ಸ್ವಾಮಿ, ತಮಗೆ ಸನ್ನಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ರೀತಿ ಅನಾಹುತ. ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಈಗ ವಿಷಯಾಂತರ ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವಾಗಲೂ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದೆ, ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೂ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದು ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೂ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಮಾತು ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಭೌತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಬೌದ್ಧ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಫಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೮ ಆಗಮಗಳು, ೧೪೮ ಉಪ ಆಗಮಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರು ಬರೆದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಆಗಮಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಾಶಿ ವಿಫಲವಾದ ರಾಶಿ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

೧೨-೦೦ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಬಹುಶಃ ಇದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾರದೋ ತಪ್ಪಿಗೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ “ತೋಳ ಕುರಿಮರಿಯ ಕತೆ” ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇವತ್ತು ಈ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ವಸ್ತು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆ. ಜನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಿಗುವುದಾದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಓಗಿ ಸಾವಿರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಿದ್ದರೂ ನಾವು ೧೨೫ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಎಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವೋ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಮಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಹೊರತು ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿಯಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯು ಅಲ್ಲ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾಯ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಇದೆ, ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಒಂದು ಜನರಿಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಭಾವನೆವನ್ನು ತೊಡೆದು, ಇದು ಇಡೀ ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನವ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕ ಗಣಿಯಾಗಿದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂತಹ ಒಂದು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇದ್ದರೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿ ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಕಲ್ಪನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಯೋಗದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿ. ಪಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಾರವರ ನಿಯೋಗಿ ಹೊರಟಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಗಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿದವು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಗೋರಕಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿದಾಗ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇದೆ. ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ “ತಕ್ಷಶಿಲೆ ಮತ್ತು ನಳಂದ” ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗೌರವವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗೌರವವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆದರೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಅಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಕಳಶ ಕಳಚಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯಧನ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಹಣದಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೂ ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನ ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಿಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೋಟಿಗಿಂತ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಳಂಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ನೀವು ತಳೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತಾಹಾಕಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಹಣ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಡಿ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೋಪಿನಾಥಂ ಕೆರೆ ಒಡೆದುಹೋದರೆ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಹಣದಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರೂಪ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷದ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೊರೆದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—You want to be press it ?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Yes Sir. He has made out certain points which I think, I must reply.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನುರೂಪ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಇನ್ನೊಂದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಲು ಧನ ಸಹಾಯ ಆಯೋಗದಿಂದ ಅನುಧಾನ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೩.೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇರಿ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆದರೆ ಆ ಹಣ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಗೂ ಇದೆ. ಇರುವಂತಹ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯಲು ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ, ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬೆಳ್ಳಿಯದಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಬಹಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪರಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ನಾಲೆಡ್ಜಿಗೆ ಒಗ್ಗಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶಬ್ದ ಇದ್ದರೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ೧೦೦ರಲ್ಲಿ ೫೦ ರಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮವುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಒಗ್ಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜವಾದುದು, ಮತ್ತು ಸೆತವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಾವು ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಮ್ಮದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಈಗಾಲೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಅಂಕ್ಷಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಪದವಾದ 'ಬಸ್ಪಾಂಡ್' ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಒಬ್ಬ ಮುಂದುಕ ಮೋಟಾರ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಮೋಟಾರ್ ತಾಂಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪರಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅದು ಪರಭಾಷೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡೋಣ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಏನಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ವಿಷೇಷ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಭಿಯಂತರ, ರಾಜಸ್ವ, ರಾಜಸ್ವ-ಮಂತ್ರಿ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಾದರೂ ಸಹ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಬಹಳ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಹಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರೂ ಸಹ ಇಂದು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಈಗಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪದಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸುಲವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಶಬ್ದಗಳಿರುವಾಗ ಅಭಿಯಂತರ, ರಾಜಸ್ವ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗಿಂತ ಸುಲಭವಾದಂಥ ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೋಶವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯವಾದಂಥ ಶಬ್ದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಪದಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ಇವರು ಕಾರಣ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಶಬ್ದ ಕೋಶವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Is it the pleasure of the House that leave be granted to withdraw the Motion.

(No Hon'ble Member dissented.)

The Resolution was, by leave of the House, withdrawn.

MR. SPEAKER.—We will now go to the other Resolution of Sri H. L. Thimmegowda. The total time allotted for this Resolution including the Minister's reply is, one hour.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

“This House resolves that the Government do take steps to bring into force, the law relating to Lok Ayukta in the Karnataka State.”

The question was proposed

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ನಂತರ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದರು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಲಂಚಗುಳಿ ತನ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಾಗಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು, ರಷ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜಿಂಗ್ ಬ್ಯಾರೊ ಕ್ರಿಸಿಯಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿಯಾಂಕ್ಯುಷಾ ಅವರ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ರಕ್ತಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ನಾವುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.—

“The Ministers and the Legislators have to be watchful of their own personal and public conduct. They have to be like “Caecer’s wife, above suspicion” in everything. They may not make private gains either for themselves or for their relatives or their friends. If the relatives or friends get any appointment, it must be only because they are the best among the candidates and their market value is greater than what they get under Government. The Ministers and the legislators must be honest and they have to be fearless in the performance of their duties. They must always be ready to risk the loss of their seats or offices.”

ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಾನ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ನೀತಿ ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವಷ್ಟು ಲಂಚಗುಳಿತನ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಣ ಶೇಖರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವೋ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಲಂಚಗುಳಿತನ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು Communists are the enemy number one—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ P.W.D. is the Public enemy number one. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯೂ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಎಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೌಕರನೊಬ್ಬನು ರೋಗಿಯ ಕಡೆಯವರನ್ನು ರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಆತನ ಮೇಲೆ ವಿಲೆನಸ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು. ನಂತರ ಆತನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು.

(KUMARI S. PRAMILA IN THE CHAIR)

ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಾಸಕರು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಯಾರಾದರೂ ಸೂಟ್ ಧಾರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಸಹ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಏನಾದರೂ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಿನವರೆಗೂ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಿಂದ ಫೆ ಬಿನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು ಏನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆಯೇ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಹೈಯರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಕೆಳಗಿನ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ

ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೇಲಿನವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಳಗಿನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ Caesar's wife should be above suspicion ಅನ್ನುವ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ಕಾನೂನೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಮರೆತರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಲೋಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದೀತು, ಅದರಂತೆ ನಾವು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ನೋಡಿ. ಈಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ನಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ದೂರಾದರೂ ಕಾರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಲೈಟ್ ಇದ್ದರೂ, ಹಾಲ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುಮೇಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಏನಾದರೂ ನಿಂತಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅನ್ನುವ ಭಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಯಾರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಕಳ್ಳರು ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲಿಸಿನವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈಪೂರ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಜನರಿಗೂ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಏನಾದರೂ ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಬಂದರೆ ಅವಾಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ನಾವು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಬಾರದು, ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಾರದು, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದು ಅದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದೆ ಇದ್ದಂಥಾ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಶಾಸಕರೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಆಗಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಕಾರಣ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಾಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೆ ಇದ್ದ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಬಾವಿಸಿದ್ದು ಈಗಲೂ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಾದರೆ ಅವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತ್ಯಸಂಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವಾಗ ಜನರಿಗೂ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಯಾವುದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಮಾಡಿ. ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ೨೫-೩೦ ಜನರು ಸಮ್ಮಂಡೆ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಗುರುತರ ವಾದ ಆಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವಂಥಾ ಒಂದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ತಂದರೆ ಅವಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗಬೇಕು. ಅವಾಗ ಯಾವ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಹೋದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಸತ್ಯವಂತರು ಅಂದುಕೊಂಡರೂ ಅವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೆಸರು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು

ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಂದು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸರೆ ಇದರಿಂದ ಅಡ್ಡತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೇನೇ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ವಿನಾ ಸಮಗ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಸ್ವಿಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ತಂದಿರುವ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಅನ್ನುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಆಕ್ಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ದೇರದಲ್ಲಿ ಏನು ಲಂಚಗುಳಿತನ ಇದೆ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವಿಷಿಯನ್ಸ್ ಇರುವುದನ್ನೂ ಸಹ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಮಾಕೆಟ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಪಾಪ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಪಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂಥಾ ಆಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಧೂಳು ಮಣ್ಣು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪಾಮೋಲಿನ್ ಆಯಿಲ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದೆ ತಾವೇ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡೆಕಾಯಿ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಯೂರೋ ಒಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ 31 ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕಂಡು ಓದಿದು ಅವನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇರಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಅನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು Caesar's wife should be above suspicion ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದೇ ಹೋದರೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಏನೊಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. We should be ready to risk the loss of our seats and offices ಈಪೊತ್ತು ನಾವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿರಬಹುದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರ ಬಹುದು. ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನೇ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂತಹ ಧೃಢ ನಿಶ್ಚಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಪೊತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ರೂ ಜನರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಬಂದು ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಲ್ಲದಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ಜನಾಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದರೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಿಮಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಶಿವಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ನನಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ಯಾರೂ ವರದಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಜನಾಪಹಣಿಗೆ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಓಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಭಯಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹೀಗೆ ಯಾವ ಒಂದು

ಭಯವನ್ನೂ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತರಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಬಹಳ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಲಂಚಗುಲಿತನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಫೈಲ್ ಕಡಿತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

೧೨-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಏತಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ? ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬೇಕು; ಅನಂತರ ಅದು ಪಾಸಾದಮೇಲೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾವು ಪೆಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನವರವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ನೋಡದೇ ಫೈಲ್ ಗೆ ರಾಜು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅದು ನಿಜವೋ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಇದು ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಗೌರವಂಟುನವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂತಹ ಕಮಿಷನ್ ಇದ್ದು ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ. ಮಾಡಿ ಅದು ಪ್ರೇಮಾಫೀಸಿಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೋಕಾಯುಕ್ತದವರು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಆಗಕೂಡದು. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಜಾತಿ ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಲೀ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಲೀ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತವನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚೇರ್ಮನ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಪಂಚಾಯತಿ ಚೇರ್ಮನ್ ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ, ನಾವೆನಾದರೂ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಇದೆ ಯಾರಾದರೂ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಳೆದರ್ಡೆ ನಾಕರರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ವಿಲಕ್ಷಣಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರರನ್ನು ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಪಕ್ಷದ ಘಂಡಿಗೆ ಹಣ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಲಂಚ ಎನ್ನುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಯಾವಾಗ ಪುರುಷವಾಯಿತು ? ಪಕ್ಷದ ಘಂಡಿಗೆ ಹಣ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಯಾವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇದು ಶುರುವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೃತ್ಯ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿದಿಂದ ಕೆಳಮಟ್ಟದವರೆವಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಲಂಚರೂಪವತ್ತನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ಯ ಸಂಧರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೀರ್ತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ನಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನಿದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ಭವ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ ವರ್ಕ್ಸ್‌ ಡಬಲ್ ಆದವು. ರಸ್ತೆಗಳಾದವು, ಸೇತುವೆಗಳಾದವು. ಅನುದಾನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೂ ಡಬಲ್ ಆಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦ ಟೈಮ್ಸ್, ೨೦ಟೈಮ್ಸ್, ೩೦ಟೈಮ್ಸ್ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕಾರಣ. ದೇಶಾವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ೬ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದರ ಕಾರಣ ಈ ೬ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಫೈಲ್‌ ಆದವು. ಆನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಾನ್‌ನಿಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸ್ವಾಪ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ೩೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗದೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯ ವಿಚಾರ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನಿನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದು ಇದೆ. ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಪಾನಿನಿರೋಧ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಪಾನಿನಿರೋಧ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಸೆರೆ ಕುಡುಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸುಖವಾಗಬೇಕು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾನೂನು ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನಿನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು ದಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ. ಇಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ತೆರೆಬರದ್ದು, ಅದನ್ನು ಕಂಡಿಯಾದರಂದು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ತೆರೆದು ಕಂಡಿಯುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಯಕರು ಪಾನಿನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಾಬಿಟಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತಿ ಆಗಿ

ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕುಡುಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾರಣ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಬಸ್, ಲಾರಿ, ಕಾರ್ ಸ್ಕೂಟರ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಜನ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿವಸದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುದ್ದಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನ ಕುಡಿಯುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಳ್ಳತನ, ಕೊಲೆ ಸುಲಿಗೆಗಳು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ೧೯೫೬ ರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ವಾತಾವರಣ ಈ ಸಮಾಜದಿಂದ ದೂರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭೋದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿಹೋದರು. ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿತದ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮ ಜರುಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ, ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿವೆ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ರ್ಯಾಗಿಂಗ್ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಟೈಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಾನೇ ಒಂದು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆರ್.ಸಿ. ಕಾಲೇಜಿನ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರೀಶ್ ಎಂಬ ವಿಧಾರ್ಥಿನಾಯಕನಿಗೆ ಚೂರಿಯಿಂದ ಇರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆಂಟಿಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಜನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಡಿಕ್ಟೇಟರ್‌ಷಿಪ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೈತಿಕ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಲೀ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮನ್ಮಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಹಾಂಗೀರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೂಗಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹೆಂಡತಿಯು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಮಗನೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ನೀತಿ ಚರಿತ್ರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೂರ್ಯನು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು ಈ ರಾಜನ ಮಗನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋದನು. ಆಕೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಗಳು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ರಾಜನು ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಇದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ವಾತಾವರಣ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ನಾವು ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ ಇರಲಿ, ಅಥವಾ ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಇರಲಿ ಯಾವುದೇ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಇರಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ

ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ತೊಲಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಮನೋದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಪುಂಡಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಮಾತಾವರಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಬಂತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಆಪಾದನೆಗಳು ಸಾಬೀತಾದವು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಅವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಜನತೆ ನನಗೆ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲ ಇರುವವರಿಗೂ ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದಿವಸ ತಂದಿದ್ದ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಎರೋಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಈ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಎರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಆತನು ಸುಮಾರು ೬೦ ಮರ್ಡರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಒಂದು ಸೋಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆತನದ್ದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಾಜನಿಂದ ಹಿಡಿದು ರೈತನವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಿರಂತರ ಪ್ರಭುವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂಕುಶ ಪ್ರಭುವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾಗರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಈ ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು. ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು. ಬರೀ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದರೆ ಸಾಲದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ಬಂತು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಆ ಮನುಷ್ಯ ೫೦೦ ಗೂಪಾಯಿಗಳು ಠೇವಣಿ ಹಣವನ್ನು ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಫೇಲ್ ಆದರೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ತಂದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ತಾನೇ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಅದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬಿಲ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟವರೂ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟವರು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ.—ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡ ಎರೋಧಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿ ಭೃಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಪುಟ್ಟದಾಸ್ ಎಂಬುವವರು ಒಂದು ಗಾಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಹನುಮನೆಂಬ ಮಾರುತಿಯು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಅವನ ಕೆಲಸ. ಆ ಹನುಮನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಚಾಂಗದವರು ಅವರಿಗೆ ಎದುರು ಸಿಕ್ಕಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಚಾಂಗದವನನ್ನು ಹನುಮ ಎಲ್ಲಿ ಆತನು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀ ಒಂದು ಹನುಮನನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಆತನು ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೋಗ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಯಾರು ಪ್ರತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ

ಸೂಳೆ ಬಂದು ನಾನು ಪ್ರತಿವೃತ್ತಾಂಶ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹನುವನಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಒಳಗಡೆ ಬಿಟ್ಟರು. ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಸೀರೆಯನ್ನು ಕಳಚಿ ಹಾಕಿ ತ್ವಿರುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ನೀನು ಈ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಬಾಲ ಬ್ರಹ್ಮನಾಗುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಹನುಮಂತ ಆ ಕಡೆಯೇ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಲಿ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇಂಡಿಮೆಂಡೆಟಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ. ಆದರೆ ಅದು ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಈ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ಲು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟಾಕಾರ ನಡೆದರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಿಜಾಪುರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಲ್ಲಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆಗಳಿಗೆ ಅಕಲಾತಿಯತ್ ಎಂತಲೂ ಮಂಸ್ಥಿಂಗೆ ದಿನೀಯತ್ ನೀತಿ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳು ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವು ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾನೂನು ಮಾಡುವವರು ನಾವು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಫೀಸರ್ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕಲೆಕ್ಷರನ್ನು, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೇಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸೈಕೋಫಂಟ್ ಅಲ್ಲ, ಯಾರ ಮರ್ಜಿಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನೀವು ಯಾರ ಸೈಕೋಫಂಟೂ ಅಲ್ಲ, ಅಂದರೆ ಯಾರ ಮರ್ಜಿಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಯಾರ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫-೨೦ ಆಪಾದನೆಗಳು ಇದ್ದವು, ಅದರಲ್ಲಿ ೭ ರ ಆಪಾದನೆಗಳು ಸಾಬೀತು ಆದುವು, ಅವರೂ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಜನ ಓಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅಲ್ಲವೆ, ಆದರೆ ಷಾ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಳಸಿ, ಗುಪ್ತ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುತಿ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಪಾದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅವರೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ನೀವು

ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ ಅಂದರೆ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಿಂದಲೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಸಾಮಂತನ ಸುದ್ದಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು, ನಿಮ್ಮಂಥ ಹಂಗು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಜನ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎರಡನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಿಡ್ರೆ.—ಅದು ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಜಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅರಸರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಅರಸು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ, he was a champion of corruption and it was proved beyond doubt. ಅವರು, ಅವರ ರಿಲೇಟೀವ್ ಎಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಲಂಚಾ ವತಾರ ಕುಣಿದಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅರಸರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಜಗ ಕೂಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಓಟ್ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರು. ಅವರೇ ಇರಲಿ, ಇವರೇ ಇರಲಿ ಭ್ರಷ್ಟರು, ಭ್ರಷ್ಟರೇ, ಹೌದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಶ್ರೀ ಅಂತುಳಿಯವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Sri Devaraj Urs is a member of this House, Smt. Indira Gandhi and Sri Antulay are not members of this House.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಿಡ್ರೆಯವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕಾಂಗೀರ್ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ. ಅವರ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—We are confining ourselves only to members of this House.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಮಿಡ್ರೆ.—ಷಾ ಕಮಿಷನ್ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದರು, ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಷಾ ಕಮಿಷನ್ ಏಕೆ ಆಯಿತು, ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ನಾಯಿ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಪರದಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಸ್ವಯಂ ಪರಮಾತ್ಮ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನಮಗೆ ಇದೆ, ಅಗಲೋಸ್ಕರ ಸೈಕೊಫಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಕೈ ಚೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಕಂಪ್ಯಾರಿಟೀವ್ ಆಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯವರಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಶರೀರ ಧಾರಣ ಮಾಡಿದನಂತರ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾಡಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಾಂಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ, ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಮತ್ತೊಂದು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಈ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಒಪರಲಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು, ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದವರನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಿಲ್ ತಂದಕಾರಣ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಿಡ್ರೆಯವರ ವಾದ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಅನ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ಹರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಕಡಿಮೆ ಅನ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಒಪರಲಾಕ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಂದು. ಇದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶರೀರ ಆದವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರಕ್ಕೂ ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ, ಎಲ್ಲಿ ಕಣಿವೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಪೆಜೆಟೇರಿಯನ್ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಾನು ಪೆಜೆಟೇರಿಯನ್ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಂದು ಸಾರಿ ನೀವು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಿರಿ, ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ, ನೂರ್‌ಜಾನ್‌ನು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೇನೂ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ನಮ್ಮ ತಂದೆ, ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಮಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ; ಭಗವಂತ ಬಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, It is our Dharma. ಇದನ್ನು ಒಂದು ನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಜನ, ಆಪೊಸಿಪನ್ ಪಾರ್ಟಿ ಜನ ನೀವು ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಾನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಜನತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿತು, ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಯಾರು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿತು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ, ಒಬ್ಬ ಬಡಿದು, ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನೀವು ನಮ್ಮ ಪರೇ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಭೇದ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು, ನೀವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಜಾತಿ ಮೇಲೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಆದರೂ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಕರೆದದ್ದು ಇದೆ. ನೀವೂ ಅದೇ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೇ, ನೀವು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಹೀಗೇ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ನನ್ನ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲ, ಡಿಕ್ಟೇಟರಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಡ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ನನಗೆ ನೀವು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲ, ಡಿಕ್ಟೇಟರ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವೂ ನಾವೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರು ಸಮಾಜ ವಾದಿಗಳು, ಸಮತಾವಾದಿಗಳು, ತಾವು ಎಂ.ಪಿ. ಆಗಿ, ಎಂ ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪೆನ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಆಗ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್, ಸಮತಾವಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅಲ್ಲವೇ. ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸಮತಾ ವಾದಿಗಳು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅದು ನನ್ನ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು ಅದಲ್ಲ. ಈಗ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ ಹೆಸಿವಿನಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಶಾಸಕನಾಗಿ ನಾವು ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ನೀವೇಕೆ ಆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಾನೇನೋ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂತ್ರೆ.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Madam, I raise a point of order. The time is already One O' clock.

CHAIRMAN.—The House now stands adjourned to meet at 1.00 P.M. on Monday.

The House adjourned at One of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 8th February 1982.